

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2021/22:31

Fredagen den 18 mars

§ 1 Utrikes frågor

Utrikesminister Ann Linde

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 21 februari 2022

Återrapport från extrainsatt möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 25 februari

Återrapport från extrainsatt möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 4 mars

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 21 mars 2022

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon och välkomna till dagens EU-nämndssammanträde! Vi har från klockan 8 haft en föredragning med kommissionär Simson, och nu övergår vi till det ordinarie EU-nämndssammanträdet. Det är i dag den 18 mars 2022.

Vi har i dag fem olika ämnesområden att hantera, och vi kommer att inleda med utrikesminister Ann Linde med medarbetare. Välkommen hit återigen, utrikesministern! Det är en trevlig tradition att ha dig här på fredagsmorgnarna. Solen skiner. Vi tänkte att vi ska upplysa varandra på det viset också.

Vi inleder med återrapporter.

Anf. 2 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Ordförande! Även jag har haft ett morgonmöte. Som vanligt har vi haft ett extra regeringssammanträde, och vi har beslutat om nya sanktioner. Det här sker flera gånger i veckan nu, och det känns bra att vi har dessa sammanträden.

EU-nämnden har mottagit skriftlig återrapportering från rådets möte den 4 mars. Där har jag inget att tillägga.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 3, Aktuella frågor med information om återkommande frågor inom ramen för utrikesrådet.

Anf. 4 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Ordförande! Denna gång har vi inte fått någon information om att Borrell avser att ta upp någon aktuell fråga. Däremot väntas rådet under A-punkter att anta slutsatser om Kamerun och om den nionde översynskonferensen för konventionen mot biologiska stridsmedel och toxinvapen.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går över till dagordningspunkt 4, Rysslands aggression mot Ukraina, som är en diskussionspunkt.

Innan jag ger ordet till utrikesministern vill jag informera nämndens ledamöter om vad kompletterande mervärde innebär. Det som har sagts på utskottet behöver inte nödvändigtvis upprepas vid dagens EU-nämnds-sammanträde.

Anf. 6 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Ordförande! Efter mer än tre veckor har kriget nu blivit alltmer brutalt. I sina försök att ta Kiev och tillintetgöra det ukrainska motståndet tillgriper Ryssland urskillningslösa metoder. Städer inringas, och användandet av tunga vapensystem intensifieras. Det civila lidandet ökar. Samtidigt fortsätter Ukraina att uppvisa en imponerande motståndskraft. Ukraina förtjänar EU:s fulla stöd.

Tidigare i veckan antog EU ett fjärde sanktionspaket mot Ryssland och Belarus. Detta nya paket innehåller ytterligare åtgärder riktade mot oligarker och ländernas ekonomier. Även ytterligare familjemedlemmar till oligarker listades. Aldrig tidigare har EU beslutat om så omfattande sanktioner, och effekterna är redan tydliga. Rysslands ekonomi drabbas hårt. Rubelns värde har halverats. Internationella företag lämnar landet. Moskvabörsen förblir stängd. Ryssland har tillkännagivit att man för första gången sedan bolsjevikernas maktövertagande avser att bryta mot sina internationella betalningsförpliktelser.

Likaså har EU:s samlade politiska, humanitära, ekonomiska och militära stöd till Ukraina bidragit till den motståndskraft som landet nu uppvisar. EU:s stöd med militärmateriel genom den europeiska fredsfaciliteten inklusive krigsmateriel för strid är utan motstycke. Sverige ser positivt på en utökning av detta stöd. Även beslutet att för första gången aktivera massflyktsdirektivet är historiskt.

Vid det informella toppmötet i Versailles förra veckan skickade ledarna ett tydligt budskap om att Ukraina politiskt tillhör Europa. Kommissionen har på rådets inbjudan påbörjat ett arbete med att ta fram ett yttrande om Ukrainas medlemskapsansökan enligt etablerad seriös procedur.

Besöket i Kiev tidigare i veckan av tre europeiska premiärministrar sände en stark signal om solidaritet, även om de inte åkte på uppdrag av Europeiska rådet, vilket de felaktigt har framhållit.

De pågående förhandlingarna mellan Ryssland och Ukraina har givetvis vårt fulla stöd. Det är nödvändigt att få ett slut på striderna och det mänskliga lidandet. Samtidigt är det tyvärr viktigt att ha realistiska förväntningar. Ryssland har visat att löften inte betyder någonting. Ukraina får inte pressas till orimliga eftergifter. Detta vore inte bara en

förlust för Ukraina utan också för hela den europeiska säkerhetsordningen. Aggressionen är ett brott mot krigets lagar och får aldrig tillåtas att resultera i politiska vinster.

2021/22:31

18 mars

Det mest effektiva EU nu kan göra är att fortsätta med den politik som EU redan för. Det råder inget tvivel om att EU:s och andra parter stöd till Ukraina och åtgärder mot Ryssland har haft effekt. Mött av ett beslutsamt Ukraina med ett starkt internationellt stöd liksom samordnade och resoluta restriktiva åtgärder har den ursprungliga ryska positionen börjat mjukna, enligt president Zelenskyj och enligt utrikesminister Kuleba, som jag själv hade ett samtal med tidigare i veckan och som sa just detta. Men trycket måste fortsätta. Vi måste vara uthålliga och konsekventa.

Vad gäller stödet till Ukraina behöver EU:s humanitära ansträngningar växla upp allteftersom behoven ökar. Den civila rådgivningsmissionen EUAM, som för tillfället befinner sig i Moldavien, behöver utnyttjas ändamålsenligt. Mer kan göras bland annat på cyberområdet och till stöd för oberoende ukrainska medier.

I allt detta är och förblir enigheten inom EU med partner vår främsta tillgång. Den transatlantiska enigheten måste värnas.

Kommissionen och EU:s utrikestjänst bör också inleda förberedelser för återuppbyggnaden av ett fritt och demokratiskt Ukraina när kriget är slut. Det skulle sända en viktig signal till den kämpande befolkningen, och behoven kommer att vara stora. Därtill bör EU undersöka hur samarbetet och stödet till Moldavien kan fördjupas.

När det gäller restriktiva åtgärder mot Ryssland driver Sverige på för ytterligare sanktioner inklusive flera listningar av oligarker och deras familjemedlemmar. EU bör även öka ansträngningarna för att isolera Ryssland i internationella forum och nå ut till de länder som sympatiserar med det ryska narrativet. EU behöver också mer aktivt arbeta med strategisk kommunikation, i synnerhet i den ryska och belarusiska befolkningen.

Slutligen: Det urskillningslösa våldet som drabbar civila och civila objekt som skolor, sjukhus och bostadsområden måste upphöra. De senaste dagarna har vi nått av återkommande förfärande rapporter, inte minst efter bombningarna av en teater i Mariupol. Ansvar måste utkrävas för de brott som har begåtts under Rysslands och Belarus aggressioner mot Ukraina. Misstänkta krigsförbrytelser måste utredas. Ansvarsutkrävande är viktigt för upprättelse och rättvisa, både för Ukraina som stat och för de människor som har fallit offer för krigsförbrytelse. Sverige bidrar aktivt till ett gemensamt EU-agerande för de initiativ som har tagits för att säkerställa ansvarsutkrävande, bland annat i Internationella brottmålsdomstolen, rådet för mänskliga rättigheter och OSSE.

Anf. 7 HANS ROTHENBERG (M):

Ordförande! Att stödet till Moldavien kan utökas lät utmärkt. Det vore intressant att få veta på vilket sätt man ser att stödet kan öka. Vi alla har kontakter med representanter i österled och får väldigt tydliga signaler om den oro som finns, inte minst i Moldavien som är ett land med väldigt liten egen försvarsförmåga. Jag undrar även om fredsfaciliteten går att använda där.

Jag har ytterligare en fråga som har varit aktuell under veckan. Jag tycker att det finns anledning att även ta upp den i EU-nämnds-

sammanhang. Det gäller möjligheten att skicka ytterligare vapenförstärkning till Ukraina. Finns den möjligheten såväl från ett samlat EU som bilateralt från Sveriges sida? Även defensiva vapen tar förr eller senare slut.

Anf. 8 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack, utrikesministern, för genomgången!

Om man hade backat en månad hade man tyckt att det vi sitter och beslutar om nu var konstigt. Något som har varit oerhört värdefullt är den enighet som ändå har funnits inom EU och med USA och att vi har kunnat agera oerhört kraftfullt. Sanktionerna är en del av det. Genom åren har vi tagit små steg på området, men nu har vi agerat oerhört kraftfullt och enat på ett sätt som är väldigt starkt och bra.

Fortfarande finns ett behov i EU av rysk olja och gas, och därmed finns ett stort flöde av pengar in till Ryssland. Där, känner jag, finns nästa steg som måste tas. I och med mötet med energikommissionären nu på morgonen har vi blivit väl medvetna om att situationen i de olika medlemsstaterna skiljer sig väldigt mycket åt. Att hitta ett sätt att kunna gå fram även i denna del tror jag kommer att vara oerhört viktigt och väsentligt. Centerpartiet vill gärna att man trycker på och ligger på från svensk sida i den delen för att komma dithän så att man kan fasa ut den ryska oljan och gasen.

Det gäller att se hur man kan stötta och hjälpa varandra i detta och hur man kan hitta andra sätt att ersätta detta med. Det handlar om både här och nu, men man måste också ha en plan för längre fram. Det är ju stora pengar som går in där.

Vad gäller Moldavien vet jag att Kerstin har tagit upp detta tidigare. Jag ställer min fråga under denna punkt, även om den egentligen kanske hör till dagordningspunkt 6. Jag ställer den nu så får du svara om det passar här. Den diskussion som har funnits handlar om att Moldavien känner att de befinner sig i ett riskläge inför nästa steg. Man måste se till att det redan nu finns trupper, om än inte militära men kanske fredsbevarande personer, inne i Moldavien. Man behöver redan nu bemanna upp detta så att tröskeln blir betydligt högre för att eventuellt ta sig in. Det är ett steg som skulle behöva tas i ett betydligt tidigare skede. Är det något som över huvud taget diskuteras?

Jag har en tredje fråga, och den är kopplad till enigheten i EU och den transatlantiska länken, som har varit oerhört stark och viktig. Vad man hela tiden söker nyheter om handlar om vad Kina väljer för spår. Vilka diskussioner pågår från EU:s sida för att försöka ha även andra stora kraft med på rätt sida?

Anf. 9 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, utrikesministern, för föredragningen!

Några av de frågor som jag hade tänkt att ta upp har redan kommit upp. Jag vill därför instämma i det som Annika Qarlsson sa om hur viktigt det är att Europa slutar köpa olja, gas och kol från Ryssland. Även om vi i Sverige inte gör det är beroendet av kol från Ryssland stort i Europa.

Jag har en annan fråga. Den visar hur olika vi tolkar det som sägs. Utrikesministern nämnde stöd till Moldavien. Moldavien har flaggat för att det finns en stor risk för en humanitär katastrof. Ungefär 300 000

människor från Ukraina har flytt till Moldavien. Av dessa har 200 000 tagit sig vidare och alltså bara använt Moldavien som ett genomgångsland, men ungefär 100 000 har stannat. Det är de personer som inte har resurser att ta sig vidare från Moldavien; de kanske är sjuka eller äldre eller helt enkelt inte har ekonomiska resurser att ta sig vidare. Moldavien tar emot människorna men har flaggat för att man inte har förmåga att försörja dem. Det är redan Europas fattigaste land.

Under statsministerns återrapportering i förrgår frågade jag, apropå att Europeiska rådet hade talat om att man skulle ge stöd till de länder som tog emot flyktingar, om det bara gällde inom EU eller även länder utanför EU, till exempel Moldavien. Det var tydligen bara inom EU som Europeiska rådet hade diskuterat stöd till dem som tar emot många flyktingar.

Jag skulle därför vilja fråga vad som planeras för att stötta Moldavien, inte bara mot ett eventuellt ryskt anfall utan också för att de ska klara av den flyktingström de har just nu.

En annan fråga gäller det som finns i regeringens ståndpunkt och som är väldigt viktigt: att EU ska förbereda återuppbyggnadsinsatser i Ukraina. Detta har naturligtvis högsta prioritet. Men vi vet också att de sanktioner som vi inför mot Ryssland även drabbar civilbefolkningen. De har redan, som ministern nämnde, gjort att ekonomin i Ryssland är väldigt dålig.

Det jag funderar på och undrar om ministern har något svar på är vad som kommer att hända med den ekonomiska situationen i Ryssland när kriget är slut. Kommer Ryssland att bli en ännu större krutdurk än det redan är? Vad planeras för att förebygga ytterligare aggressioner från Ryssland och att Ryssland blir ännu mer odemokratiskt på grund av att människor där inte kan försörja sig eller inte har något att leva på?

Anf. 10 MARIA FERM (MP):

Ordförande! Tack, utrikesministern, för dragningen! Jag har tre frågor.

Den första kanske inte är någon fråga. Jag vill också instämma i vikten av att driva på för att stoppa importen av kol, olja, gas och uran från Ryssland. Jag tog upp detta under återrapporteringen i onsdags och fick då till svar av statsministern att det finns risk för att det skulle kunna vara kontraproduktivt eftersom Sverige är mycket mindre beroende än andra länder.

Jag tror dock att det är oerhört viktigt att vi trycker på där och kanske försöker presentera andra alternativ när det gäller hur vi ska klara det. Det handlar såklart om både energieffektivitet, utbyggnad av förnybart och energisolidaritet, alltså hur vi hjälps åt i en situation där vi får ett svårare läge vad gäller import av energi till EU. Jag vill understryka detta.

Jag tror också i detta läge med den oerhört stora och snabbt växande flyktingströmmen, med över 3 miljoner människor som nu har flytt från Ukraina, att det är centralt att vi inom EU fortsätter att visa solidaritet gentemot människor på flykt och att Sveriges regering arbetar för att vi ska vara med och stötta och att alla länder ska ta emot flyktingar. Om vissa länder börjar skicka signaler om att strama åt eller peka på att andra länder borde ta det främsta ansvaret ser jag jättestora risker. Det kanske skulle göra att grannländerna, som tar emot och kommer att fortsätta att ta emot de allra flesta människor på flykt, börjar känna att de lämnas ensamma i detta och också funderar över att stänga gränser, med en humanitär

katastrof som följd. Jag tar upp detta igen mot bakgrund av till exempel förslaget från regeringen om id-kontroller. Jag är orolig att det skulle skicka denna typ av signaler och bli en spiral där länder börjar strama åt.

När det gäller att förbereda återuppbyggnadsinsatser i Ukraina genom omprioriteringar och medel som redan finns i EU:s budget, vilket jag tycker låter jättebra, undrar jag om det finns några tankar om vilken typ av omprioriteringar det skulle vara. Det skulle vara intressant att veta.

Anf. 11 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Jag börjar med Hans Rothenbergs fråga om ytterligare vapen. Det pågår just nu diskussioner om att öka beloppet inom EPF för vapeninköp i EU. Sverige och vi allihop har sagt att det också pågår bilateralt. Svaret är alltså ja på båda frågorna.

När det gäller Moldavien har vi ett väldigt nära samarbete. Biståndsministern var där i måndags och tisdags för att se på vilka sätt Sverige kan stödja. Jag hade i förra veckan samtal med min kollega för att se hur vi kan stödja och vad de är oroliga för, helt enkelt.

Kommissionen har nu gett 5 miljoner euro i humanitärt stöd för insatser med anledning av flyktingkrisen. Det ges stöd till Moldaviens gränsskydd via Frontex. Det ges cybersäkerhetsstöd. Det går stöd via EPF till försvaret i Moldavien. Det ges budgetstöd med anledning av energisituationen.

I Sverige diskuterar vi just nu att de vill ha statsstöd för att de är rädda att staten ska implodera. Normalt ger vi inte sådant stöd via biståndet, men vi har startat en diskussion om huruvida det är rimligt i den här situationen. Vi kommer att se på hur man ska hantera detta.

Jag gjorde flera besök förra året och noterade då – kan jag bara berätta, för det kan vara intressant att veta – att lönerna vid Moldaviens utrikesdepartementet, till exempel, är så låga att man i stort sett inte får behålla några diplomater. De går till de internationella hjälporganisationerna, som betalar mer än dubbelt så mycket i lön. Det skulle vara ett stöd för Moldavien om man helt enkelt hjälpte till att betala lönerna till dem som jobbar i regeringskansliet och UD. Det låter helt sjukt, men det är ett stort problem att du åker dit från en NGO och får två eller tre gånger så mycket i lön som om du skulle arbeta för att klara landet. Detta är problem av en annan typ.

När det gäller olja och gas, som både Annika och Maria tog upp, har vi noterat att USA har beslutat att förbjuda import av olja, gas och kol. Det är relativt enkelt eftersom de nästan inte importerar något. Vi tycker att det är viktigt att EU gör en utfasning av fossila bränslen för att både säkra försörjningstryggheten och klimatet och minska importberoendet av Ryssland. Det är väldigt bra att Tyskland till slut tog beslutet om Nord Stream 2.

Kommissionen har nu presenterat ett utkast, REPowerEU, för att göra EU oberoende av ryska fossila bränslen till 2030. I ljuset av Rysslands aggression mot Ukraina utesluter regeringen inte ytterligare restriktiva åtgärder i detta sammanhang.

Dessutom behöver det beaktas att ett totalt förbud mot import av rysk energi skulle drabba medlemsstater olika och medföra betydande konsekvenser. I det fjärde paketet lyckades man få in energisektorn. >>>

Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Detta är inget problem för oss, för det handlar bara om 2 procent av vår gasimport. Det är väldigt lätt för oss att vara tuffa i dessa förhandlingar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Vi ligger på, men när det inte kostar en själv något är det alltid lättare att vara tuff.

När det gäller Ilonas fråga om Moldavien har jag också svarat. Vad som händer med Ryssland ska vi inte diskutera nu, så jag tar inte upp det. Vad som händer med Ryssland efter kriget är en jättelång fråga, så jag väljer att inte svara på den.

När det däremot gäller återuppbyggnaden efter Rysslands aggression kommer vi att börja titta på detta. Det kommer att komma förslag till omprioriteringar, men det har ännu inte kommit något konkret förslag till oss. Det handlar till exempel om sådant som vi inte använde i samband med covid. Man avsatte jättestora summor till länderna som inte utnyttjats. Det är bland annat de jättestora pengapåsarna som kan användas till detta.

När det gäller Kina, som Annika och flera andra tog upp, har EU nu haft formell kontakt med det landet. Ett ledarmöte är planerat i april. Det är väldigt viktigt att prata med Ukraina. Som ni vet väntar vi alla på vad som händer i mötet mellan Xi och Biden i dag. Det är väl det mest spännande i dag.

Kina är en maktspelare. De har vitala intressen. Ungefär 3–4 procent av deras export går till Ryssland, och väldigt mycket av resten går till väst. De vill inte sätta sig själva i en situation där deras ekonomi blir allvarligt påverkad. Det behöver inte handla om sanktioner, utan det kan gälla tullsatsen och den typen av åtgärder. Det är viktigt att de får klart för sig av både EU och USA att de inte får låta sig bli ett verktyg för Ryssland för att kringgå sanktionerna.

Det är också väldigt viktigt att de i FN avstod från att rösta om resolutionen om att fördöma den ryska aggressionen; de röstade inte med Ryssland. Där väntade alla på vad de skulle göra, och de avstod. Det var ingen som trodde att de skulle rösta för, men bara detta är en viktig signal.

Att hålla ögonen på mötet mellan Biden och Xi i dag är alltså väldigt viktigt.

När det gäller flyktingarna i Moldavien och andra länder samt id-kontroller är det över 300 000 flyktingar som har passerat Moldavien, och vissa har stannat där. Man räknar nu med att 4 procent av befolkningen är ukrainska flyktingar.

Odessa, som ju ligger alldeles i närheten av Moldavien, är en miljonstad. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Skulle de gå in och Odessa faller kommer människor där att bege sig till Moldavien. Man är jätteorolig för detta.

De länder som nu har tagit emot många flyktingar har bett alla andra länder att ta emot flyktingar. Sverige har svarat att vi är fullt beredda att ta hand om vår del av flyktingkvoten i enlighet med fördelningen inom EU, men vi är inte beredda att ta ansvar på det sätt vi gjorde 2015. De diskussionerna lär fortsätta. Detta är i alla fall Sveriges svar hittills.

Id-kontrollerna är inget vi kommer att diskutera på vårt möte, så jag lämnar även den frågan.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 5, Mali. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 13 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Ordförande! Den politiska utvecklingen i Sahelregionen förblir nedslående. I och med militärkuppen i Burkina Faso i januari leds nu tre av fem Sahelländer av militären.

Sverige beklagar att Mali har slagit in på en väg som försvårar dialog och samarbete med internationella partner. Vi ser som bekant med stort allvar på samarbetet mellan den maliska militärledningen och Wagnergruppen liksom på de uppskjutna valen.

Som tidigare meddelats riksdagen har regeringen dragit slutsatsen att hemtagandet av våra förbandsbidrag till Minusma ska tidigareläggas.

Utvecklingen i Mali och Sahel har föranlett Sverige och flera andra medlemsstater att vilja se över EU:s engagemang i regionen. Status quo är inget alternativ. Sverige vill se ett samlat omtag inom EU och med strategiska partners. Utvecklingen i Sahel kräver samtidigt ett brett och långsiktigt engagemang för att främja säkerhet, hållbar utveckling, respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Men vi ska inte underskatta svårigheterna.

Diskussionen om EU:s krishanteringsinsatser i regionen är därför viktig. En sedan tidigare planerad strategisk översyn av EU:s militära krishanteringsinsats EUTM Mali kommer att pågå under våren. Sverige vill se en avveckling av EUTM Mali. Detta har blivit nödvändigt till följd av de betydande problem som vi har med landet nuvarande ledarskap.

Den europeiska fredsfaciliteten ska inte användas för att stötta militärer som genomför kupper, som skjuter upp val och som enrollerar ryska legosoldater. Sverige avstod i ett tidigare skede från beslutet om stödtågar till Mali. Tyvärr var vi ensamma om det. Vi vill nu verka för att stödet ska avbrytas.

EU bör ge stöd till regionala organisationer som står upp för demokrati inklusive som ett led i att lyfta eget ägarskap och ansvarstagande. Mot denna bakgrund anser regeringen att EU bör se över möjligheterna att ytterligare stärka stödet till Ecowas.

Anf. 14 SOFIA DAMM (KD):

Jag tänkte lite på det förra EU–Afrika-toppmötet som såklart har kommit lite i skymundan. Där upplevde jag att Macron och Frankrike var väldigt tydliga med att avvecklingen av det militära ska gå snabbt. Om ett halvår kommer vi inte att finnas kvar. Men visst var det så att man ändå ska vara kvar i regionen men omgruppera insatserna? Kan utrikesministern säga något om det?

Jag antar också att Takuba avbryts samtidigt som övrig insats, som konfirmerades på toppmötet.

Anf. 15 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Ordförande! Tack, ministern, för en bra dragning!

Ministern var tydlig med att regeringen vill se en avveckling av EUTM Mali. Hur stor är möjligheten att göra det här i ett samlat grepp tillsammans med resten av EU? Kan ministern säga någonting om tidsplanen?

2021/22:31
18 mars

Anf. 16 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Om jag börjar med Sofia Damms fråga är beslutet fattat om att helt avveckla Takuba. Vi avvecklade ju i februari, och det innebär också att sjukvårdsinsatsen som var kvar från Sverige kommer att avvecklas.

Det fransmännen har sagt är att de kommer att ta hem sina soldater utan att det blir någon risk för dem. Beslutet är fattat.

Sedan är frågan om var man kan omgruppera. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller EUTM anser vi som sagt att den bör suspenderas, och där skulle jag vilja säga att vi har flera länder med oss. Vi har inte haft med oss Borrell på detta ännu, men det är fler och fler som inser att om inte Takuba till exempel finns kvar, där vi ju hade väldigt mycket av det tunga stödet, så blir det svårt för EUTM att vara kvar. Dessutom har vi meddelat att vi tidigarelägger avslutet på Minusma. Även det innebär att det liksom inte finns någon anledning för EUTM att vara där, när de inte har de uppgifterna.

Här har vi väldigt nära samtal med övriga truppbidragsländer. Både försvarsministern och jag själv har den senaste tiden haft flera möten med just truppbidragarländerna. Men hur vi gör är ytterst ett svenskt beslut. Varje land har nationella beslut om hur de gör i Mali.

Jag skulle vilja säga att efter den andra militärkuppen är det en tydlig förändring i hur länderna ser på utvecklingen i Mali. Den nya regimen är aggressivt anti-Frankrike och till del anti-EU, så det blir ännu svårare att vara kvar.

Anf. 17 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Jag tänkte bara fråga kring tidsplanen. Eftersom det är ett regeringsbeslut, har regeringen någon form av tidsplan avseende när man avser att besluta om att avsluta EUTM-insatsen?

Anf. 18 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Nej. Eftersom vi inte har något beslut om att den ska avslutas har vi inte det ännu.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går in på dagordningspunkt 7, Övriga frågor. Där finns en kanslikommentar: "I samband med rådsmötet väntas det även hållas en informell diskussion med Moldaviens utrikesminister Nicu Popescu."

Önskar utrikesministern kommentera någonting avseende Övriga frågor?

Anf. 20 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Inte mer än att vi kommer att säga de saker som jag sa som ligger i pipeline från EU och från de olika länderna. Men det är alltid väldigt starkt

2021/22:31
18 mars

när utrikesministrarna deltar på mötena, så det är någonting som vi välkomnar.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Innan vi går in på dagordningspunkt 6, Den strategiska kompassen, ska vi också bjuda in försvarsministern.

Vi välkomnar försvarsministern hit. Vi kommer att ha ett delat ansvar för dagordningspunkt 6, Den strategiska kompassen. Först lämnar jag ordet till utrikesministern.

Anf. 22 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Ordförande! Den strategiska kompassen diskuterades vid överläggningen med utrikesutskottet den 17 februari. Jag kommer därför att fatta mig förhållandevis kort.

Sverige stöder att den strategiska kompassen antas. Syftet med kompassen är att stärka EU:s förmåga att verka som säkerhetspolitiska aktör. I de förhandlingar som föregått den strategiska kompassen har Sverige kontinuerligt understrukt att Rysslands aggression mot Ukraina måste beskrivas med tydlighet. Detta har vi nu fått gehör för.

Ukraina kommer naturligtvis att få konsekvenser för EU:s samlade Rysslandspolitik och för EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete, men jag vill samtidigt vara tydlig med att det inte är genom den strategiska kompassen som EU:s Rysslandspolitik läggs fast. Kompassen är inte EU:s huvudsakliga svar på Rysslands krig i Ukraina, men den bidrar till att ge EU instrument för att hantera framtida kriser. Därtill fyller den strategiska kompassen ett viktigt syfte i att bidra till ökad sammanhållning och gemensamt peka ut en riktning för EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete.

EU-nämnden har fått de senaste utkasterna. Slutförhandlingarna pågår fortfarande, men vi räknar inte med några större förändringar.

Sammantaget kan konstateras att Sverige har fått gehör i flera viktiga frågor. Vi har från början understrukt vikten av en bred syn på säkerhet. Vårt påverkansarbete har lett till att det nu finns bra skrivningar om att EU ska utveckla både civila och militära krishanteringsverktyg. Vidare är det positivt att den strategiska kompassen ger tydligt stöd för en vidareutveckling av samarbetet för att bemöta hybrid- och cyberhot.

Sverige har drivit och fått gehör för att kompassen ska uppmärksamma vikten av jämställdhetsintegrering och agendan för kvinnor, fred och säkerhet. Sverige har kontinuerligt understrukt att det är centralt att EU förblir öppet mot omvärlden och fortsätter att agera till stöd för multilaterala lösningar.

Tillsammans med likasinnade har vi också varit pådrivande för att den strategiska kompassen ska bekräfta den transatlantiska länkens betydelse för europeisk säkerhet.

Viktigt stöd ges för att EU ska vidareutveckla samarbetet med FN, Nato, OSSE och AU, likaså för att EU ska fördjupa sina bilaterala samarbeten med länder som USA, Kanada, Norge och Storbritannien.

Slutligen kan det konstateras att Rysslands aggression understryker behovet av att EU fortsätter att engagera sig i unionens närområde.

Den strategiska kompassens tematik omfattar inte alla EU:s verktyg, som utvidgningen, biståndet och handelspolitiken. Men den ger ett tydligt stöd för fortsatt EU-engagemang i det östra grannskapet och på västra Balkan. Detta är välkommet och ger oss en möjlighet att titta på ytterligare stöd åt utsatta länder, som Ukraina, Georgien och Moldavien.

Anf. 23 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Regeringen avser som sagt att stödja ett antagande av den strategiska kompassen även från ett försvarspolitiskt perspektiv. Regeringen kan konstatera att dokumentet stärker det säkerhets- och försvarspolitiska samarbetet i EU och ger en inriktning för de närmaste åren. Det är särskilt viktigt mot bakgrund av Rysslands aggression mot och invasion av Ukraina.

Sverige har drivit att omvärldsperspektivet bör återspeglas i den kontext som EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbeten utvecklas i. Det finns ett antal multilaterala, regionala och bilaterala säkerhets- och försvarspolitiska samarbeten som är viktiga för europeisk säkerhet. Kompassen anger att EU ska stärka samarbetet i den typen av samarbetsformat. Regeringen avser att välkomna detta.

Jag skulle också vilja beröra skrivningarna om militär förmågeutveckling. Kompassen innehåller bland annat skrivningar om att vi ska använda EU:s försvarsinitiativ och EU:s förmågeutvecklingsprocesser för att utveckla militära förmågor. Genom detta bidrar medlemsstaterna gemensamt till att stärka Europas samlade försvarsförmåga och till att stärka EU:s möjligheter att agera i krishanteringsinsatser utanför unionen. Sverige stöder den övergripande målsättningen.

För Sverige har det under processens gång också varit viktigt att agera för att värna svenska försvarsindustriella intressen och ett diversifierat europeiskt förmågelandskap. Jag kan konstatera att det i kompassen inte finns något som begränsar svenska försvarsindustriella intressen. I genomförandet av kompassen kommer Sverige att fortsätta att verka för en diversifierad förmågeutveckling och bidra till att fylla förmågegap och till en stärkt operativ förmåga. Detta är särskilt viktigt med tanke på den omvälvande säkerhetsutvecklingen, något som jag också kommer att påpeka vid mötet.

Det sker en rörelse i Europa mot ökade försvarsanslag, vilket återspeglas i nytillkomna skrivningar. Regeringen har avisat en ökning av anslaget till det militära försvaret till 2 procent av bnp. Regeringen kommer vid mötet att framhålla vikten av att Europa gör fortsatta satsningar på försvarsförmågan. Regeringen avser vid mötet att bekräfta Sveriges aktiva deltagande i implementeringen av kompassen, inklusive under vårt ordförandeskap i EU under våren 2023.

Jag vill också i det här sammanhanget konstatera att det finns skrivningar i den strategiska kompassen om artikel 42.7. I rådande säkerhetsläge har det varit påkallat att åter bekräfta EU:s betydelse som en solidarisk gemenskap. I den andan skrev Sveriges och Finlands statsministrar ett brev till Europeiska rådets ordförande Charles Michel och övriga medlemsländer. I brevet påminde statsministrarna om den

betydelse EU-fördragets artikel 42.7 har för att understryka solidaritet mellan unionens medlemmar.

Att lyfta fram betydelsen av artikel 42.7 förändrar inte det faktum att samarbete mellan EU och Nato och den transatlantiska länken är av största betydelse för Europas övergripande säkerhet eller att Nato utgör grunden för kollektivt försvar för de medlemsstater som är medlemmar där.

Jag avser att framföra det jag nu har sagt om artikel 42.7 vid mötet.

Anf. 24 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, ministrarna, för föredragningarna!

Från Vänsterpartiets sida menar vi fortfarande att Sverige borde säga nej till att anta den strategiska kompassen, bland annat för att den inte värnar den svenska alliansfriheten.

I övrigt, med tanke på att ordföranden ber oss att bara ha kompletterande mervärden, hänvisar jag till vad vi framförde i EU-nämnden den 12 november och till den avvikande ståndpunkt som framfördes vid utrikesutskottets överläggning den 17 februari i år.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Tack, Ilona Szatmari Waldau, Vänsterpartiet, det var föredömligt. Det blir guldstjärna i kanten.

Anf. 26 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Herr ordförande! Tack, ministrarna, för dragningen!

Försvarsministern var inne på det brev som hade skrivits tillsammans med Finland till EU gällande artikel 42.7. Ni sa nu att syftet var att understryka solidaritet. Regeringen har tidigare anført att EU:s artikel 42.7, den så kallade försvarsklausulen, inte är tillämplig på de militärt alliansfria länderna. Jag undrar bara om regeringen kan utveckla det lite.

Anf. 27 Utrikesminister ANN LINDE (S):

När det gäller Ilona Szatmari Waldaus fråga är det så att fördjupningen av EU:s säkerhetspolitiska och försvarspolitiska samarbete inte påverkar den svenska säkerhetspolitiska linjen och inte heller den hållning vi har som militärt alliansfria. I EU-fördragen anges det också att den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik inte ska påverkas.

När det gäller 42.7 lägger Sverige stor vikt vid att det är en solidarisk gemenskap, och vi har ett säkerhetspolitiskt intresse av EU-fördragets 42.7 för att göra EU:s säkerhetspolitik trovärdig. Vi svarade också – och det är ganska intressant att se – väldigt snabbt när 42.7 första gången, och enda gången hittills, aktiverades. Det var efter terroristattackerna i Frankrike. Det medförde att Sverige bland annat gav stort militärt stöd till Sahel för att bekämpa terrorismen.

Detta innebär att vi förpliktat oss att lämna stöd men att vi själva väljer det, och det gäller för alla länder. Det behöver inte vara militära medel, och det är inte gemensamma försvarsförpliktelser. Jag kan inte svara för om någon annan har sagt något annat, men detta innebär att vi kan både ge stöd och få stöd utan att det är några försvarsförpliktelser.

2021/22:31

18 mars

Anf. 28 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

När det gäller 42.7 ska vi inte sitta och hitta på här så att det blir något annat än vad det egentligen är. Jag var med på mötet när den franske försvarsministern tog upp just stödet till Frankrike efter terrorattacken. Alla länderna räckte upp handen och sa att de var beredda att leverera. Jag var också med och tog fram det paket som blev. Jag vet exakt vad det var vi skickade iväg. Jag ska inte nu gå in på det i någon djupare utsträckning, men det var militärt kvalificerat material. Så var det. Det finns ingenting som hindrar oss som militärt alliansfri stat att göra detta, utan det är vårt beslut i ett sådant läge. Det är så det går till, och då ska man inte sprida någon annan bild av det.

Anf. 29 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag avsåg med mitt anförande att anmäla en avvikande ståndpunkt. Jag vill bara tydliggöra det.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi noterade det redan tidigare, men det är bra att du sa det en gång till, Ilona Szatmari Waldau.

Detta är ett beslutsärende. Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt med en avvikande ståndpunkt från Vänsterpartiet.

Därmed tackar vi utrikesministern för närvaro vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar henne lycka till vid kommande rådsmöte och, givetvis, en solig och trevlig helg. Tack för i dag!

Anf. 31 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Tack så mycket, ordförande!

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
– försvar den 16 november 2021

Återrapport från informellt ministermöte den 12–13 januari 2022

Återrapport från informellt videomöte den 28 februari 2022

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor – försvar den 21 mars 2022

Anf. 32 ORDFÖRANDEN:

Försvarsministern får inleda med återrapporterna.

Nu är det alltså återrapporter.

Anf. 33 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Herr ordförande! Vid försvarsministermötet den 16 november diskuterade ministrarna EU:s träningsinsatser och hur de skulle effektiviseras. Flera ministrar tog även upp en möjlig träningsmission i Ukraina. Ministrarna berörde även den dåvarande situationen med flyktingströmmar från Belarus till Polen och den belarusiska regimen agerande. I anslutning till mötet antogs nya Pescoprojekt.

Det informella försvarsministermötet i Brest den 12–13 januari 2022 inleddes med en arbetsmiddag med Natos generalsekreterare Stoltenberg och FN:s vice generalsekreterare Lacroix, där det diskuterades statliga och icke-statliga aktörers påverkan i gemensamma insatsområden. Stoltenberg rapporterade även från ett möte i Nato-Ryssland-rådet som skett samma dag. Och säkerhetsläget diskuterades bland ministrarna. Ministrarna diskuterade även Mali, situationen i Kazakstan och rymdfrågor.

Vid mötet den 28 februari fördömde medlemsstaterna Rysslands aggression mot Ukraina och lyfte fram EU:s stöd till Ukraina samt sanktionerna mot Ryssland som antagits. Det konstaterades att den strategiska kompassen behöver anpassas efter de nya förutsättningarna.

Anf. 34 ALEXANDRA ANSTRELL (M):

Herr ordförande! Jag har egentligen en fråga om rapporten från FAC den 16 november gällande samtalen kring EUTM. Nu har vi fått information om att regeringen vill se en avveckling av EUTM i Mali. Jag tänkte bara fråga ministern när vi kan få se ett beslut från regeringen om att avveckla EUTM där.

Anf. 35 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Det är ett av väldigt många ärenden vi just nu arbetar med. Jag får väl återkomma om det och meddela när ett sådant beslut fattas.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 1, Rysslands aggression mot Ukraina. Detta är en diskussionspunkt.

Här står det att även FAC den 21 mars samt GAC den 22 mars ska behandla Rysslands aggression mot Ukraina. Det är dagordningspunkt 4 i

Anf. 37 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

På dagordningen för FAC försvar den 21 mars finns en punkt. Det är Rysslands aggression mot Ukraina. Under rådets möte kommer den ryska aggressionen mot Ukraina att diskuteras. Regeringen avser att fortsätta att vara tydlig med att den ryska invasionen i Ukraina utgör ett flagrant brott mot internationell rätt och den europeiska säkerhetsordningen.

Regeringen kommer att framhålla vikten av fortsatt enighet inom EU och med internationella partner i bemötandet av den ryska aggressionen.

EU har agerat kraftfullt under den pågående krisen, bland annat genom användandet av den europeiska fredsfaciliteten för att leverera utrustning och vapen till Ukraina. Det är av särskild vikt att den enighet och handlingskraft som EU visat prov på kvarstår över tid eftersom krisen kan bli långvarig.

Jag vill även informera om att i anslutning till mötet förs en informell diskussion med Ukrainas försvarsminister Oleksij Reznikov via videolänk. Även i det sammanhanget avser regeringen att uttrycka sitt orubbliga stöd för Ukraina. På nationell nivå har regeringen beslutat om sammanlagt över 2 miljarder i stöd till Ukraina, inklusive beslutet om att skicka militär materiel, samt 500 miljoner som är öronmärkta för ukrainska försvarsmakten. Det svenska stödet till Ukraina både politiskt och bland befolkningen är starkt, och det finns en bred enighet om att bistå Ukraina och försvara den regelbaserade världsordningen.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Det var den första och sista punkten för försvarsministern vid dagens EU-nämndssammanträde. Tack för närvaron, och jag önskar lycka till vid kommande rådsmöte. Trevlig helg.

Anf. 39 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Tack detsamma!

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag hälsar EU-minister Hans Dahlgren med medarbetare välkommen till dagens EU-nämndssammanträde. Vi inleder med återrapporterna.

Anf. 41 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Jag har inget att tillägga till den skriftliga rapporteringen.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går över till dagordningspunkt 3, Översyn av förordningen om stadgar för och finansiering av europeiska politiska partier och europeiska politiska stiftelser. Det är ett beslutsärende.

Anf. 43 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Herr ordförande! Den här förordningen är en del av det demokratipaket som kommissionen presenterade i slutet av förra året. Vi hade en diskussion om detta vid allmänna rådets möte i januari, vilket jag också samrådde med EU-nämnden om innan dess. Jag sa, och jag tror att det var enighet i nämnden om det, att vi är skeptiska mot flera delar av kommissionens förslag, särskilt när det gäller den minskade medfinansieringsgraden, och mot att europeiska politiska partier ska kunna delta i och finansiera kampanjer inför nationella folkomröstningar. Vi har också framhållit från regeringens sida att valfrågor ska regleras främst på nationell nivå och att handlingsutrymmet för de europeiska politiska partierna inte ska öka väsentligt.

Vi har långt ifrån varit ensamma om invändningarna mot kommissionens förslag. Glädjande nog har det franska ordförandeskapet nu i stor utsträckning gått oss till mötes, oss och andra medlemsstater, och vi anser därmed att vi kan ställa oss bakom den inriktningen.

Anf. 44 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Jag har en fråga från förra mötet. Det går ändå snabbt. Det här är viktiga demokrati- och grundlagsfrågor. Vi får inte göra fel. Det ser fortfarande ut att gå lika snabbt, och målet verkar fortfarande vara att nå en överenskommelse under det franska ordförandeskapet. Är det korrekt? Är det vist och klokt?

Jag ger stöd till alla de punkter där Sverige har varit skeptiskt. Jag instämmer. Det är bra att vi har nått framgång. I det skriftliga utkastet till ståndpunkt stod det att Sverige delvis kunde ställa sig bakom inriktningen. Nu uppfattar jag det som att det är helt. Det är en detalj.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Det råder fotoförbud här inne. Det är ett slutet sammanträde.

Anf. 46 MARTIN KINNUNEN (SD):

Det är positivt att man har fått bort de dåliga sakerna. Det blir fortfarande en kamp mot Europaparlamentet, som har en helt annan ingång än vad rådet har.

Jag undrar lite om Sveriges inställning till logotypkraven. EU-partiernas logotyp på hemsidorna ska vara lika stor som medlemsstaternas logotyp. Är det något som Sverige har försökt motarbeta? Nu ligger kraven på EU-partiernas logotyper på parti-hemsidorna kvar som något slags kompromiss. Är det något som Sverige stöder?

Anf. 47 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Först vänder jag mig till Jessica Roswall. Vi har talat om att vi delvis stöder, vilket beror på att det är bara en del av det tidigare förslaget som tas upp till allmän inriktning. Det är därför det kallas delvis allmän inriktning – kanske lite konstigt ordval. Det förslag som har lagts fram nu stöder vi.

Däremot fortsätter fransmännen att arbeta med det som är mer kontroversiellt, nämligen politisk reklam. Där har vi ännu inget ställningstagande.

Jag har inte varit in i diskussionen om storleken på logotyper, men de viktiga frågorna som handlar om medfinansiering och de europeiska politiska partiernas inblandning i nationella folkomröstningar är det som vi har fokuserat på. Jag tycker att vi kan stödja förslaget som det står nu.

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går till dagordningspunkt 4, Övriga frågor. Det är en informationspunkt. EU-ministern önskar inte kommentera något där. Vi noterar det och tackar för informationen.

Vi går vidare till rubriken Icke lagstiftande verksamhet och dagordningspunkt 5, Förberedelse inför Europeiska rådets möte den 24–25 mars 2022: slutsatser. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 49 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Den här diskussionen ska utgå från det utkast till slutsatser som nämnden också har fått ta del av. På dagordningen för mötet med Europeiska rådet den 24–25 mars stod ursprungligen covid-19, säkerhet och försvar, den europeiska terminen och yttre förbindelser. Men som framgår tydligt av det första slutsatsutkastet kommer naturligtvis konsekvenserna av Rysslands invasion av Ukraina att diskuteras, inklusive de energifrågor som har aktualiserats med anledning av den.

Jag kan också nämna att USA:s president Joe Biden kommer att närvara vid ledarnas möte nästa vecka. Det är en viktig signal som markerar betydelsen av samarbetet med våra partner, inte minst när det gäller den transatlantiska länken.

Jag börjar med kriget. Att Ryssland anfaller ett självständigt och demokratiskt land och inleder ett storskaligt krig här i Europa är inte bara upprörande och djupt tragiskt, utan det markerar tyvärr ett nytt mörkt kapitel i Europas historia. Den här ryska statsledningen är naturligtvis ensamt ansvarig för denna allvarliga överträdelse av folkrätten. Men det handlar också om brott mot den humanitära rätten. Det har vi sett i rapporteringen om bombningar av sjukhus, barnhem och bostadsområden och allt det andra mänskliga lidande som har blivit följden.

Regeringen arbetar nu med tre övergripande prioriteringar i den här krisen. Som jag ser det är det samma tre prioriteringar som vi kan arbeta med också på EU-nivå.

För det första ska vi sätta så stort tryck som möjligt på den ryska statsledningen genom mycket kännbara sanktioner och isolering i det internationella utbytet.

För det andra ska vi stödja Ukraina politiskt, ekonomiskt men också – vilket är unikt – med militär utrustning. Vi ska förstas dessutom bistå alla dem som tvingats på flykt från sitt hemland. Vi ska också börja förbereda för återuppbyggnaden av Ukraina inför den dag kriget tar slut.

För det tredje ska vi stärka vår union. Vi ska se till att vi inom EU ska ha större förutsättningar att stå emot ryska motaktioner på kort sikt och på lång sikt. De europeiska sanktionerna mot Ryssland, som också genomförts i samverkan med amerikaner, briter, kanadensare och många andra, slår nu mycket hårt. Den ryska ekonomin är närmast i fritt fall. Landets isolering blir djupare och djupare.

EU har nu över 800 individer på sanktionslistan, och fler kommer det att bli av dem som har koppling till den ryska statsledningen eller till den ryska aggressionen mot Ukraina. Som ni har sett äger nu en omfattande frysning av tillgångar rum, inte minst för ryska oligarker som har nära band till Kreml.

Hur EU ska kunna gå vidare med att sätta tryck på Ryssland kommer naturligtvis att diskuteras vidare på Europeiska rådet, även om det ännu inte finns något detaljerat utkast i den delen, liksom hur EU ska stödja Ukraina framöver. Det är också rimligt att förvänta sig en diskussion om migrationen, i ljuset av de många ukrainare som nu flyr undan kriget.

Det är givet att Rysslands aggression mot Ukraina kommer att få konsekvenser också för EU:s säkerhets- och försvarspolitiska samarbete. Det som har skett visar tydligare än någonsin behovet av ett starkt och enigt EU som bidrar till att främja fred och säkerhet i vår del av världen och globalt.

Regeringen stöder en tydligare strategisk inriktning för det europeiska säkerhets- och försvarssamarbetet genom den så kallade strategiska kompassen. Den syftar just till att stärka unionens möjlighet att agera som säkerhetspolitisk aktör. Jag utgår från att nämnden alldeles nyss har talat med utrikesministern om just den frågan. Det är utrikesrådet som kommer att fastställa kompassen, och sedan kommer Europeiska rådet att endossera det beslutet på ett eller annat sätt.

Europeiska rådet kommer förstas att diskutera energipolitiken, närmast utifrån den oerhört svåra frågan om hur EU ska kunna minska sitt beroende av rysk olja, rysk gas och ryskt kol. Den situation vi befinner oss i visar att det är uppenbart att vi måste skynda på utfasningen av fossila bränslen och utvecklingen av förnybara energikällor. Vi behöver öka på takten i

omvandlingen mot ett klimatneutralt Europa. Då minskar vi samtidigt beroendet av rysk energi. Energiomställningen är alltså nödvändig för vår ekonomi, för klimatet men också för vår säkerhet.

Europeiska rådet i mars brukar kallas vårtoppmötena. Det brukar därmed också vara de ekonomiska frågorna som står i centrum. Det kommer att vara fokus på det också här. Det kommer att finnas en inriktning för hur man ska genomföra stats- och regeringschefernas ställningstaganden från deras möte i Versailles tidigare den här månaden.

Från svensk sida kommer vi att tycka att det är särskilt viktigt att betona den inre marknadens fortsatta utveckling. Det är en mycket central del av EU-samarbetet som behöver stärkas och utvecklas, inte minst när det gäller tjänstehandeln.

Den inre marknaden fyller 30 år nästa år. Det sammanfaller som bekant med det svenska EU-ordförandeskapet. Vi tycker att det vore bra om man inför det vårtoppmötet, under det svenska ordförandeskapet i ministerrådet, kunde få kommissionen att presentera en uppsättning förslag för hur den inre marknaden kan utvecklas mer långsiktigt.

Vad gäller punkten om covid-19 är läget nu väsentligt annorlunda mot vid motsvarande tidpunkt i fjol. Det är såklart glädjande, men pandemin är icke över. EU:s arbete med pandemin måste fortsätta, både för att säkra vår egen befolkning och för att bidra till den globala tillgången till vaccin och hälsovård. Det finns nu gott om vaccin, men kapaciteten för att vaccinera behöver höjas, framför allt i låginkomstländerna. Och oviljan att över huvud taget låta sig vaccineras måste bemötas med information.

Herr ordförande! Till sist kommer Europeiska rådet också att behandla några utrikesrelaterade frågor utöver det jag redan har nämnt, däribland det kommande EU-toppmötet med Kina som äger rum den 1 april.

Som vanligt kommer statsministern inför Europeiska rådet på onsdag i nästa vecka att samråda med EU-nämnden om alla de frågor jag nu har berört.

Anf. 50 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Tack, statsrådet, för genomgången!

Vänsterpartiet menar att det europeiska säkerhets- och försvarssamarbetet ska ske på andra sätt än genom den strategiska kompassen. Men jag konstaterar att EU-nämnden tidigare på förmiddagen i dag sa ja till att Sverige ska säga ja till den strategiska kompassen och tänker därför inte orda mer om det.

Jag har däremot en fråga som gäller covid-19, som under en längre tid har varit Europeiska rådets kanske viktigaste fråga. Det kom nyligen en rapport om en ny covid-19-variant. Man vet ännu inte riktigt hur den kommer att utvecklas.

På förmiddagen i dag nämnde utrikesministern att de medel som EU har avsatt för arbetet med covid-19 inte har använts och därför skulle kunna användas till exempelvis återuppbyggnaden av Ukraina.

Därför skulle jag vilja veta hur man egentligen kommer att diskutera detta. Jag tycker att framför allt det som står i det skriftliga underlaget tyder på att man menar att pandemin börjar ge med sig och att man därmed kan vidareförmedla överskott, vilket Vänsterpartiet tycker är jättebra. Men den stora frågan är hur man kommer att diskutera pandemin framöver. Hur

Anf. 51 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Det är svårt att svara på hur stort hot pandemin kommer att vara framöver. Jag kan bara tänka tillbaka två år i tiden och fundera över hur ofta vi har blivit lurade av oväntad utveckling. Vågorna har gått upp och ned, och det har dykt upp nya varianter som vi inte har känt till.

Vi måste alltså fortsätta vara väldigt vaksamma på vad som händer och kan inte slappna av i tron att allting är över bara för att den senaste varianten tycks ha varit mindre hälsofarlig än andra varianter har varit. Jag tar signaler om nya varianter på stort allvar. Jag ser också vad som nu händer i Kina där man har en mycket omfattande smittspridning som har lett till mer omfattande konsekvenser än på mycket lång tid i Kina.

Jag kan inte säga hur stort hotet är. Men min bedömning är att det är ett allvarligt hot som består och som det finns anledning att ha fortsatt hög vaksamhet inför.

Anf. 52 MARTIN KINNUNEN (SD):

Ordförande! Jag undrar lite om de franska idéerna om upplåning, nya fonder och sådant. Är det någonting som förväntas diskuteras på det här mötet, eller kommer de diskussionerna fortfarande att befinna sig lite i bakgrunden?

Anf. 53 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Jag tror att de kommer att diskuteras. Jag tror säkert att de som är för att göra en ny operation liknande den med återuppbyggnadsplaner och att skaffa gemensam upplåning för att kunna möta gemensamma behov kommer att ta till orda. Men jag tror också att vi andra, som tycker att det var en engångsinsats som inte behöver upprepas i det här fallet, kommer att säga ifrån i vår riktning; vi vet att det finns betydande resurser, till exempel för klimatanpassning, i de fonder som redan är beslutade och de återhämtningsplaner som är antagna.

Men jag tror att diskussionen kommer att vara på bordet, och jag skulle inte alls bli förvånad om den kommer att föras också i Europeiska rådet. Men något beslut räknar vi naturligtvis inte med i den riktningen.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi kommer nu till dagordningspunkt 6, som är lite uppdelad. Det är 6 a, 6 b och 6 c. EU-ministern kommer att ta dem punktvis. Vi inleder med dagordningspunkt 6 a. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 55 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Det handlar om den så kallade syntesrapporten. Ordförandeskapet kommer att presentera en sammanfattande rapport om den europeiska terminen 2022. Det är en slags ram för samordningen av den ekonomiska politiken mellan EU:s medlemsstater. Rapporten innehåller en beskrivning

av hur rådet har behandlat de olika delarna av den europeiska terminen för i år.

Den här punkten står, som ordföranden sa, som en diskussionspunkt på dagordningen. Men vi förväntar oss inte att ministrarna kommer att ha några synpunkter på rapporten.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6 b, Uppdaterad färdplan för den europeiska planeringsterminen 2022. Det är en informationspunkt.

Anf. 57 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Det franska ordförandeskapet ska presentera den uppdaterade färdplanen, som är ett slags planeringsöversikt för terminen. Det kommer att ges information om den vid mötet.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går in på dagordningspunkt 6 c, Utkast till rekommendation om den ekonomiska politiken för euroområdet. Det är en informationspunkt.

Anf. 59 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Ja, det är också en informationspunkt. Rådet ska formellt vidarebefordra rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet till stats- och regeringscheferna som sedan väntas ge den sitt politiska stöd.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Konferensen om Europas framtid. Det är en både diskussions- och informationspunkt.

Anf. 61 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Ordförande! Som flera av nämndens ledamöter väl känner till har den här konferensen inte skötts riktigt på det sätt som man hade kunnat önska, och formerna för avslutet av konferensen är ännu inte fastställda. Det kommer också att föras en diskussion kring detta på allmänna rådet på tisdag. Jag tänker då lyfta upp samma tre punkter som jag har upprepat i nämnden under ganska lång tid.

För det första: Den här konferensen är inte ett beslutande organ, och den har därmed inte att ta ställning till – för eller emot – alla de förslag som har framförts av medborgarna.

För det andra: Styrelsen för konferensen bör så snart som möjligt ta fram en avslutande rapport som redovisar alla de rekommendationer som har kommit fram inom ramen för konferensen, så att den kan avslutas som planerat den 9 maj.

För det tredje: Därefter, efter den 9 maj, ska rekommendationerna från olika medborgargrupper följas upp inom ramen för respektive institutions mandat och arbetsordning.

Detta är en inställning som jag har framfört vid flera tillfällen och som jag även fått stöd för av stora delar, skulle jag säga, av rådets övriga medlemmar.

Dessvärre verkar det som om den institutionella arkitektur som har byggts upp kring konferensen lever lite av sitt eget liv. Till exempel har den styrelse som jag ingår i inte sammanträtt sedan i december förra året, vilket jag tycker är ganska talande.

Utifrån vad vi har sett kommer konferensens nästa plenarförsamling, som ska äga rum på fredag och lördag nästa vecka, att använda sig av en metodik som inte är fastställd av styrelsen. Denna metodik skulle bland annat innebära att ordförandena i de nio arbetsgrupper som finns inom konferensen skulle vara med om att föreslå hur medborgarnas rekommendationer ska omvandlas till mer övergripande förslag med språk både kring politiska mål och kring vilka medel som ska användas för att implementera dessa förslag.

Jag är en av de här arbetsgruppsordförandena. När detta uppdrag nu håller på att vidgas på det här sättet förväntas jag därmed ta ställning i olika sakfrågor, vilket jag helt enkelt inte har mandat för från denna nämnd. Det gör att jag måste överväga om jag över huvud taget kan fortsätta i den rollen.

Samma tanke kring den här konferensen – att den ska ta ställning till de olika medborgarförslagen – finns i ett papper som kom från det franska ordförandeskapet sent i går eftermiddag. Jag tror att nämnden har fått det men kanske inte hunnit ta del av det.

(ORDFÖRANDEN: Det stämmer – alla har fått det på sina platser.)

Där finns det kvar idéer om att man ska ha ett omröstningsförfarande i plenaren. Detta har bara förstärkt mig i uppfattningen att det är omöjligt att aktivt medverka i den här verksamheten om det ska ske på det här sättet.

Anf. 62 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag vill bara säga att vi från Vänsterpartiets sida är väldigt glada över att vi redan från början varnade för att det här skulle hända och därmed inte ställde oss bakom att man skulle ha de här medborgarkonferenserna. Det statsrådet sa nu stärker mig i att vi hade rätt från början.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi noterar och tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Övriga frågor.

Anf. 64 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Herr ordförande! Vi har fått information om en övrig fråga inför rådsmötet som gäller relationen mellan EU och Storbritannien. Kommissionen tänker informera om två förordningsförslag som man lade fram förra veckan.

I utträdesavtalet mellan EU och Storbritannien samt i det handels- och samarbetsavtal som sedan ingicks med britterna finns det en rad bestämmelser om åtgärder som kan komma i fråga om det vore så att

avtalen inte genomförs på ett korrekt sätt. De två förordningsförslag som kom i förra veckan handlar om hur beslutsprocessen ska se ut inom EU om det vore så att man från EU:s sida skulle behöva vidta skyddsåtgärder eller korrigerande åtgärder.

Detta är alltså en formaliafråga. Det betyder inte att det nu bedöms att dessa avtal inte genomförs på ett korrekt sätt, utan det är en beredskap för att kunna fatta beslut på rätt sätt om den situationen uppstår.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen.

Därmed har EU-ministerns och hans medarbetares närvaro vid dagens EU-nämndssammanträde nått vägs ände. Jag önskar lycka till vid det kommande rådsmötet och, givetvis, en trevlig och solig helg.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Oskar Magnusson med medarbetare välkomna till dagens EU-nämndssammanträde.

Då, statssekreteraren, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av återrapporten från mötet i rådet den 21 februari och återrapporten från informellt videomöte den 2 mars 2022.

Anf. 67 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Jag har egentligen ingenting att säga om det specifikt men svarar gärna på frågor. Jag kommer kortfattat att beröra detta under nästa punkt.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar och tackar för informationen!

Vi går vidare till dagordningspunkt 3, Lägesrapport om utarbetandet av rapporten om tillämpningen av EU:s hälso- och miljönormer på importerade jordbruks- och livsmedelsprodukter, är struken.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Läget på jordbruksmarknaderna, särskilt efter invasionen av Ukraina. Det har levererats en ny ståndpunkt som finns utdelad på bordet.

Detta är en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 69 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Herr ordförande! Detta är en viktig och angelägen diskussionspunkt.

Efter invasionen av Ukraina har frågorna om hur EU kan säkerställa sitt bidrag till livsmedelsförsörjningen i världen varit föremål för ett informellt videomöte mellan jordbruksministrarna och även för flera möten på teknisk nivå. Det har även hållits ett möte i den nyinrättade europeiska mekanismen för beredskap och insatser vid livsmedelsförsörjningskriser. Där lyfte man fram stora problem med insatsvaror till jordbruket i form av foder och gödsel men även med tillgång på framför allt vete, majs och solrosolja. Här lyfte man fram vikten av att upprätthålla den gemensamma marknaden inom EU.

Kommissionen arbetar just nu på bred front, får man säga, med möjliga åtgärder och undantag som kan bli aktuella.

Med anledning av ändrade handelsflöden ser kommissionen över möjligheterna att underlätta för import från andra länder, bland annat genom nya eller ändrade gränsvärden för livsmedel och foder.

Kommissionen arbetar även för att se över möjligheten till undantag i statsstödsregelverket för att hantera ekonomiska effekter. Regeringen anser att detta är en mycket viktig åtgärd för att upprätthålla konkurrenssituationen på den inre marknaden och samtidigt möjliggöra

för medlemsländerna att hantera de kostnadsökningar och marknadsstörningar som har uppstått.

Kommissionen har tidigare under denna vecka presenterat ett förslag om att införa möjlighet till privatlagring av griskött. Kommissionen har även aviserat ett förslag om ett nationellt kuvert för krisåtgärder som omfattar fler sektorer. För att kunna göra det behöver krisreserven aktiveras.

I går presenterade kommissionen ett förslag i form av en delegerad akt. Vi konstaterar att omfattningen på stödet är begränsat men analyserar fortfarande detta. Det är viktigt att detta stöd blir enkelt att använda och att det riktas dit där det kan göra störst nytta. Det är också någonting som regeringen kommer att trycka på för.

Ytterligare en åtgärd som diskuteras är någon form av undantag från kravet på obligatorisk träda. Regeringen ser positivt på ett sådant undantag eftersom det kan bidra till en ökad livsmedelsproduktion inom EU.

Kommissionen har även föreslagit ökade krav på medlemsländerna att kommunicera data och information om lager av nödvändiga livsmedel och foder och ser över möjligheter för ökade förskottsutbetalningar av stöd.

Regeringen anser att kommissionen har en viktig roll att övervaka marknaden och att säkerställa fungerande handelsflöden.

Efter gårdagens överläggning i miljö- och jordbruksutskottet vill jag också förtydliga att regeringen är aktiv och i detta läge efterfrågar väl avvägda åtgärder och undantag från regelverk för att motverka en stor påverkan på livsmedelsförsörjningen i EU.

Anf. 70 JOHN WIDEGREN (M):

Herr ordförande! Jag tackar för en ny och bättre ståndpunkt än den som presenterades i går. Det känns väldigt bra att vi kan ha ett så pass bra samarbete i en allvarlig stund som denna.

Det är viktigt att lyfta fram ett antal av regeringens förslag här – att man ska vara spelbar, att man ska vara drivande – eftersom det nu handlar om att nationer behöver hitta sina vägar fram i fråga om detta för att faktiskt hålla igång livsmedelsproduktionen, som ser väldigt olika ut runt om i EU.

Det talas i ståndpunkten om att säkra Ukrainas livsmedelsproduktion och att säkra livsmedelsproduktionen i utvecklingsländer. Men det handlar minst lika mycket om att säkra livsmedelsproduktionen i EU:s medlemsländer.

Sverige har redan i dag en låg produktion och en extremt orolig animalieproduktionsmarknad. Vi ser hur våra höstgrödor i de områden där vi har höstgrödor i Sverige har varit påverkade de senaste veckorna av väder och vind. Detta kan leda till kraftigt minskade möjligheter att skörda stora skördar av höstgrödorna. Det fattas dessutom eventuellt utsäde för att så om dessa grödor till våren.

Det är alltså en extrem situation just nu. Därför är det viktigt att man är spelbar och hittar möjligheter runt om i EU och att man framför allt inte begränsar sig utan ställer krav på vissa nationer som har speciella möjligheter. Vi måste vara öppna för att låta det bli på det sättet.

Här handlar det inte just nu om att låta en marknadsorientering och liknande vara det allena rådande, utan här kanske det handlar om att man till och med måste titta på produktionskopplade premier och så vidare runt

om i EU för att hålla igång produktionen. När vi växlar ned produktionen är det nämligen stor risk att den inte växlas upp igen.

Jag tackar för en bra ståndpunkt. Sedan hoppas jag verkligen att regeringen är drivande, för Sverige är ett av de länder som är mest beroende av en fungerande livsmedels- och jordbrukspolitik i EU. Vi har satt oss i den situationen, och det syns extra tydligt nu.

Anf. 71 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren för genomgången. Jag har en kort fråga.

Jag ser inte att det någonstans nämns någonting om EU:s jordbruksstöd, CAP. Det känns naturligt att man, om EU behöver ställa om för att odla mer grödor och kanske andra grödor än i dag på grund av att möjligheterna att importera stryps, också behöver se över EU:s jordbruksstöd. Jag skulle vilja få lite mer information om dessa diskussioner förs och hur de i så fall går.

Anf. 72 MARIA FERM (MP):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren för föredragningen och för att ståndpunkten har förtydligats sedan i går. Det känns väldigt viktigt att vi som land driver på i detta läge och ser krisen som den verkligen är. Det är en enorm förändring. Även om vi redan ser krisen runt om i världen kommer det att vara en allt större kris inom EU också. Men även jag oroas över att man redan nu ser att livsmedelspriserna i Sudan höjs och att det blir protester där och att svältkatastrofen i Jemen riskerar att förvärras.

Men vi har mycket stora problem i Sverige och EU också och samtidigt väldigt ålderdomliga regler för statsstöd. Det är därför väldigt viktigt att försöka arbeta med detta så att vi kan hitta andra sätt att stötta lantbruket än genom att subventionera fossil diesel. Det är mycket bra, och jag hoppas att ni mycket kraftigt driver på för det.

Vi har en avvikande ståndpunkt från mötet i miljö- och jordbruksutskottet i går om att vi vill att regeringen arbetar långsiktigt för att förändra statsstödsreglerna så att man kommer till rätta med detta och hittar bättre sätt att stötta jordbruket. Vi tror inte att det är någonting som man ska vänta med. Det behövs insatser här och nu för det akuta läget. Men detta har inneburit en svår situation under lång tid för jordbruket i Sverige, och det borde tas initiativ till detta nu också. Jag vill därför följa upp vår avvikande ståndpunkt från i går.

Anf. 73 ANNIKA QARLSSON (C):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren för genomgången.

Precis som tidigare talare har sagt var det väldigt tydligt i utskottet i går att man önskade en betydligt offensivare linje vad gäller att ha öppningar för att nationellt kunna möta de behov som finns för att se till att vi säkerställer livsmedelsproduktionen under detta år.

Det är också intressant att fundera över på vilket sätt vi också skapar förutsättningar för Sverige men också hur vi gör det gemensamt med de andra länderna. Det är därför välkommet med justeringen.

Det som också kommer att vara viktigt i nästa steg är att vara oerhört lyhörd för var behoven kommer. Även när vi ser till den egna näringen i Sverige är det ju inte säkert att vi i dagsläget ser alla bekymmer och

2021/22:31

18 mars

problem, även om väldigt mycket finns på bordet redan i dag. Det har förändrats fort, och det kommer att tillkomma delar som kommer att ytterligare komplicera detta.

Det blir också tydligt hur väldigt kopplade till varandra marknaderna är. Även om man tycker att man odlar på egen mark finns det behov av flöden mellan länder, vilket gör att det blir oerhört sårbart.

Det var välkommet att det blev en betydligt offensivare ståndpunkt. Vi kommer att behöva fortsätta att vara offensiva i de här frågorna.

Anf. 74 JOHN WIDEGREN (M):

Ordförande! Jag tänkte på en annan sak som jag också ville skicka med. Naturligtvis är detta mest akut nu 2022, även om jag tror att just 2022 är ett år då vi kommer att klara oss förhållandevis väl eftersom mycket av insatsmedlen redan finns på plats. Men det är de kommande åren som vi kan få de verkliga störningarna i produktionen. Med tanke på de behov som ändå finns i EU och övriga delar av världen när det kommer till exempelvis mineralgödsel och dagens produktion i Ryssland tror jag att de stora problemåren kommer.

Därför skulle jag gärna vilja skicka med regeringen en fråga till förhandlingarna. EU behöver ju upprätta någon form av plan för att det faktiskt ska finnas insatsmedel för det europeiska jordbruket under de här åren. Man måste driva frågan om hur EU faktiskt tänker förse den europeiska marknaden med insatsmedel.

Anf. 75 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Herr ordförande! Jag tackar för kloka kommentarer och medskick!

För att börja från slutet är det klokt och riktigt: Kommissionen behöver och har också ett uppdrag att säkerställa att det finns en plan för att de insatsmedel och -varor som kommer att behövas också finns på den inre marknaden. Ett första möte med den grupp som hanterar detta är planerat den 23 mars. Det är en av de saker vi kommer att följa för att säkerställa att det löper på. Det är säkert också en fråga vi kan återkomma till, att se till att det blir framdrift där.

Vad gäller kopplingen till CAP har ju några av de förslag och initiativ som nu finns på bordet redan en koppling dit. Det handlar bland annat om reglerna för mark i träda, men också krisreserven är kopplad till CAP. Förutom detta får vi inte glömma bort att det är viktigt att ha en – det är också nästa punkt på dagordningen – snabb process för de strategiska planerna. Det är oerhört viktigt att de kommer på plats till 2023 och att stöd kan betalas ut utan fördröjning.

Parallellt med nya initiativ och åtgärder är det alltså oerhört viktigt att vi håller tempo i arbetet med CAP och de strategiska planerna men också att vi använder de möjligheter som finns, bland annat att titta på reglerna kring mark i träda.

Som jag sa, och som vi väl också skriver i ståndpunkten, är statsstödsreglerna en otroligt viktig del för att möjliggöra åtgärder. Nästa vecka ligger fokus på det som finns på bordet. Vi utesluter inte att man behöver titta på större omtag framöver, men just nästa vecka tror jag att det är klokt att fokusera på det som finns på bordet. Detta är dock en otroligt viktig del för att möjliggöra åtgärder som är väl anpassade runt om i Europa men ändå inte snedvrider någon konkurrens.

I övrigt noterar jag den uppslutning som finns bakom en offensiv linje för att säkerställa att det kommer bra förslag så att vi kan hantera den här situationen framåt, inte bara nationellt utan också på EU-nivå.

2021/22:31

18 mars

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande ståndpunkt anmäld från Miljöpartiet. Vi tackar för och noterar informationen.

Vi går så in på dagordningspunkt 5, Godkännande av de strategiska planerna inom den gemensamma jordbrukspolitiken. Detta är både information och ett diskussionsärende.

Anf. 77 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Herr ordförande! På rådsmötet väntas kommissionen informera om det pågående arbetet med godkännande av de strategiska planerna för CAP, följt av en diskussion mellan medlemsländerna. Det bakgrundsdocument som publicerats redovisar översiktligt ett antal olika vägval som medlemsstaterna har gjort i utformningen av sina strategiska planer. Det handlar bland annat om val av åtgärder och allokering av budgetmedel. Det framgår dock inte hur kommissionen ser på dessa vägval, och inte heller nämns några specifika medlemsstater.

Sverige var ett av de länder som överlämnade sitt förslag till strategisk plan för CAP inom den tidsram som framgår av det gemensamma regelverket. Regeringen anser att det nu är viktigt att kommissionens process för godkännande löper på så smidigt som möjligt för att underlätta ett genomförande av reformen från och med 2023. Grunden för kommissionens godkännande ska vara de legalt bindande krav som följer av det gemensamma regelverket.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi tackar för och noterar informationen.

Då tackar vi statssekreteraren med medarbetare för närvaro vid dagens EU-nämndssammanträde och önskar lycka till vid det kommande rådsmötet.

Anf. 79 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

På vår dagordning står det om ny gemensam deklaration från Visegrádgruppen.

Anf. 80 ORDFÖRANDEN:

Vi är på den reviderade ståndpunkten nu, som jag har fått framför mig. Då finns det alltså en övrig fråga. Det är lite olika här. Jag tog den nya, reviderade ståndpunkten. Är det någonting som statssekreteraren önskar kommentera?

Anf. 81 Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON:

Nej. Men jag kan passa på att önska trevlig helg.

2021/22:31
18 mars

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Tack! Nu önskar vi varandra en trevlig helg, och så får vi se till att det lyser lite sol på oss också. Tack för i dag!

§ 1 Utrikes frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Utrikesminister ANN LINDE (S)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Utrikesminister ANN LINDE (S)	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 6 Utrikesminister ANN LINDE (S)	2
Anf. 7 HANS ROTHENBERG (M).....	3
Anf. 8 ANNIKA QARLSSON (C).....	4
Anf. 9 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	4
Anf. 10 MARIA FERM (MP)	5
Anf. 11 Utrikesminister ANN LINDE (S)	6
Anf. 12 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 13 Utrikesminister ANN LINDE (S)	8
Anf. 14 SOFIA DAMM (KD).....	8
Anf. 15 ALEXANDRA ANSTRELL (M)	8
Anf. 16 Utrikesminister ANN LINDE (S)	9
Anf. 17 ALEXANDRA ANSTRELL (M)	9
Anf. 18 Utrikesminister ANN LINDE (S)	9
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 20 Utrikesminister ANN LINDE (S)	10

§ 2 Utrikes frågor

.....	11
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 22 Utrikesminister ANN LINDE (S)	11
Anf. 23 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	12
Anf. 24 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	13
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 26 ALEXANDRA ANSTRELL (M)	13
Anf. 27 Utrikesminister ANN LINDE (S)	13
Anf. 28 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	14
Anf. 29 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	14
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 31 Utrikesminister ANN LINDE (S)	14

§ 3 Utrikes frågor – försvar

.....	15
Anf. 32 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 33 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	15
Anf. 34 ALEXANDRA ANSTRELL (M)	15
Anf. 35 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	15
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 37 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	16
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 39 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S)	16

§ 4 Allmänna frågor

.....	17
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	17

Anf. 41	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	17
Anf. 42	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 43	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	17
Anf. 44	JESSIKA ROSWALL (M)	17
Anf. 45	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 46	MARTIN KINNUNEN (SD)	18
Anf. 47	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	18
Anf. 48	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 49	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	18
Anf. 50	ILONA SZATMARI WALDAU (V)	20
Anf. 51	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	21
Anf. 52	MARTIN KINNUNEN (SD)	21
Anf. 53	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	21
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	21
Anf. 55	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	21
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 57	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	22
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 59	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	22
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 61	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	22
Anf. 62	ILONA SZATMARI WALDAU (V)	23
Anf. 63	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 64	Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	23
Anf. 65	ORDFÖRANDEN	24
§ 5 Jordbruks- och fiskefrågor		
		25
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 67	Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON	25
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 69	Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON	25
Anf. 70	JOHN WIDEGREN (M)	26
Anf. 71	ILONA SZATMARI WALDAU (V)	27
Anf. 72	MARIA FERM (MP)	27
Anf. 73	ANNIKA QARLSSON (C)	27
Anf. 74	JOHN WIDEGREN (M)	28
Anf. 75	Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON	28
Anf. 76	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 77	Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON	29
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 79	ILONA SZATMARI WALDAU (V)	29
Anf. 80	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 81	Statssekreterare OSKAR MAGNUSSON	29
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	30